

Akutt porfyri og hormonelle prevensjonsmidler

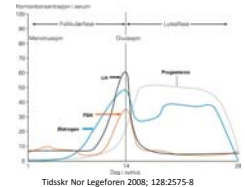
Linda E. Gilleshammer
Farmasøyt
NAPOS

Nasjonal kompetansetjeneste for
SJELDNE DIAGNOSER

Hormoner og akutte porfyrianfall

- Kvinnelige kjønnshormoner kan utløse porfyrianfall
  - østrogen
  - progesteron
- Anfall kan utløses av:
  - Naturlig hormonproduksjon
  - Hormonelle prevensjonsmidler

Førstevalg prevensjonsmidler

- Kondom
- Kobberspiral
- Hormonspiral (oppfølging urinprøver)

Utrygge prevensjonsmidler

Hormonelle midler som absolutt IKKE bør brukes

- P-sprøyte
- Angrepiller
- Legemidler til forskyvning av menstruasjon

Klassifisert i medikamentdatabasen som utrygge!

Trygghetsklassifisering av prevensjonsmidler

Stor individuell variasjon

Alle hormonelle midler kan utløse anfall!

MEN...

Enkelte med akutt porfyri tolererer allikevel hormoner ☺

MEN...

Man kan ikke forutse hvem disse er ☹

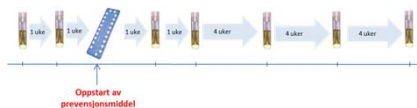
Forhåndsregler ved oppstart av hormonelle prevensjonsmiddel

- Risiko for anfall
- Nær kontakt med lege
- Sende inn urinprøver til NAPOS
- OBS! Kliniske symptomer på anfall
- Forebygge anfall
- Symptomer på anfall → STOPP

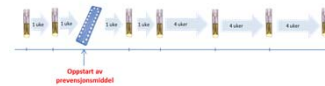
«Akutt porfyri og bruk av prevensjonsmidler»

- Infoskriv på www.napos.no
- Rutine for oppstart av prevensjonsmiddel og innsending av urinprøver

Innsending av urinprøver

- **Hvorfor skal jeg sende inn urinprøver?**
  - Analyse av ALA og PBG
  - Nivå før og etter oppstart av prevensjonsmiddel
  - Stiger verdiene → aktivere sykdommen
  - Forhindre et mulig anfall

- Må være i kontakt med sin lege
- Tilbud om komplett analysepakke fra NAPOS → ta urinprøvene hjemme

Oppsummering

- Alle hormonelle prevensjonsmidler er utrygge
- Førstevalg av prevensjon er kondom, kobberspiral og hormonspiral
- Send inn urinprøver til analyse hos NAPOS dersom du starter opp med et hormonelt prevensjonsmiddel

Spørsmål?

